

XI. Τα Εργαστήρια του Τομέα

α) Εργαστήριο Τεκμηρίωσης και Μελέτης της Ιστορίας των Κοινωνικών και Πολιτικών Ιδεών

Διευθυντής: Καθηγητής Παναγιώτης Νούτσος

Ο Τομέας Φιλοσοφίας του Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων αποφάσισε (συνεδρία αρ. 81/27-9-1988) να εισηγηθεί αρμοδίως την ίδρυση, στο πλαίσιο των ερευνητικών και διδακτικών ενδιαφερόντων των μελών του, Ερευνητικού Πανεπιστημιακού Ινστιτούτου με την επωνυμία: ***Εργαστήριο Τεκμηρίωσης και Μελέτης της Ιστορίας των Κοινωνικών και Πολιτικών Ιδεών***. Η σχετική πρόταση έγινε δεκτή από το Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας (αρ. συνεδρ. 699/17-1-1989) και από τη Σύγκλητο του Ιδρύματός μας (αρ. συν. 672/23-2-1989) και διαβιβάστηκε στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (3-3-1989). Έκτοτε το Εργαστήριο λειτουργεί "άτυπα" και προωθεί με ικανοποιητικό ρυθμό τους σκοπούς του.

Το Εργαστήριο Τεκμηρίωσης και Μελέτης της Ιστορίας των Κοινωνικών και Πολιτικών Ιδεών εντάσσεται στον ερευνητικό και μεταπτυχιακό κύκλο της Κοινωνικής και Πολιτικής Φιλοσοφίας, όπως τον καλλιεργεί ο Τομέας Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου σε συνεργασία με συγγενείς Τομείς και αντίστοιχα ερευνητικά Κέντρα του εξωτερικού (π.χ. το International Institut voor Sociale Geschiedenis του Amsterdam). Πιο συγκεκριμένα, αποσκοπεί στην αποδελτίωση και κωδικοποίηση πληροφοριακών ενοτήτων με αντικείμενο την ιστορία των κοινωνικών και πολιτικών ιδεών, στη συγκρότηση συναφούς ειδικευμένης βιβλιοθήκης και στη διάσωση αρχειακού υλικού προσώπων ή συλλογικών κινήσεων. Με την ανάληψη ερευνητικών προγραμμάτων ιστοριογραφικής μορφής εκπονούνται ειδικές μονογραφίες με περιεχόμενο προβλήματα της διαδρομής των κοινωνικών και πολιτικών ιδεών, στη χώρα μας και τον υπόλοιπο κόσμο, προσφέροντας έτσι την αναγκαία υποδομή για την προώθηση των μεταπτυχιακών σπουδών του Τομέα Φιλοσοφίας. Το μεγα-

λύτερο μέρος του αρχειακού υλικού και των εντύπων δωρήθηκε από τους Μαρία και Παναγιώτη Νούτσο, Αντώνη Παπαθανασίου και Καίτη Κοντοδήμου.

β) Εργαστήριο Ερευνών Νεοελληνικής Φιλοσοφίας

Διευθυντής: Αναπληρωτής καθηγητής Κωνσταντίνος Θ. Πέτσιος

Στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων λειτουργεί στα πλαίσια του Τομέα Φιλοσοφίας του Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας το ***Εργαστήριο Ερευνών Νεοελληνικής Φιλοσοφίας***, στο οποίο απόκειται πλειάδα εξαιρετικά σπάνιων και πλουσίων αυτοτελών Συλλογών, που συναπαρτίζονται από 40.000 περίπου τεκμήρια χειρογράφων και εντύπων κειμένων και μία σημαντική σειρά Αρχείων. Ήδη με το Π.Δ. 349 (ΦΕΚ 290, 3 Δεκεμβρίου 2002) το *Εργαστήριο*, που λειτουργούσε ως τη συγκεκριμένη ημερομηνία ατύπως ως *Κέντρο*, προσέλαβε θεσμική υπόσταση και οργανώθηκε με διοικητική αυτοτέλεια υπό την διεύθυνση του Καθηγητή κ. Νίκου Ψημμένου. Από το 2003 Διευθυντής του *Εργαστηρίου* είναι ο Αναπληρωτής Καθηγητής Κωνσταντίνος Θ. Πέτσιος, σύμφωνα με απόφαση του Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας (Συνεδρ. αρ. 214/12-2-2003). Βεβαίως, η συλλογή του υλικού συνεχίζεται και στα Σεμινάρια που διεξάγονται στον συγκεκριμένο χώρο έχουν κληθεί ως εισηγητές Καθηγητές Πανεπιστημίων της ημεδαπής και της αλλοδαπής καθώς και ερευνητές που ασχολούνται με εξειδικευμένα προβλήματα της Νεοελληνικής Φιλοσοφίας και Επιστήμης.

Από τον Ιούλιο του 2004 έως τον Δεκέμβριο του 2007 το ***Εργαστήριο Ερευνών Νεοελληνικής Φιλοσοφίας*** υλοποίησε στα πλαίσια της Πρόσκλησης 65 του Μέτρου 1.3. «Τεκμηρίωση, αξιοποίηση και ανάδειξη του Ελληνικού Πολιτισμού», του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κοινωνία της Πληροφορίας», το Έργο «*Ανάπτυξη ολοκληρωμένων πρωτογενών ψηφιακών συλλογών ιστοριοφιλοσοφικού περιεχομένου και διαδικτυακή τους προβολή: "Ελληνομου-*

σειόν”». Τελικός δικαιούχος του Έργου, το οποίο συγχρηματοδοτήθηκε κατά 80% από το ΕΤΠΑ (*Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης*) και κατά 20% από εθνικούς πόρους ήταν το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, το οποίο εγγυάται τη βιωσιμότητά του και παρέχει την απαραίτητη τεχνική υποστήριξη για τη λειτουργία της Ιστοσελίδας του *Εργαστηρίου*.

Η σύνθετη και δυναμική *Βάση δεδομένων και μεταδεδομένων*, καθώς και η *Ψηφιακή Βιβλιοθήκη* συνιστούν αποτελέσματα της υλοποίησης του Έργου, το οποίο, όσον αφορά την ψηφιοποίηση και την τεκμηρίωση, πραγματοποιήθηκε με «ίδια μέσα» και τηρήθηκαν οι προβλεπόμενοι κανόνες δημοσιότητας. Πιο συγκεκριμένα: Την επιστημονική ευθύνη για την υλοποίηση του Προγράμματος είχε ο Αναπληρωτής Καθηγητής Κωνσταντίνος Θ. Πέτσιος, ο οποίος συνέταξε τα επιμέρους ιστορικοφιλοσοφικά κείμενα, συνέθεσε την εργοβιογραφική – φιλολογική και παλαιογραφική τεκμηρίωση του ψηφιοποιημένου υλικού και υπέδειξε την ακολουθητέα μεθοδολογία. Στην ιστορικοφιλοσοφική τεκμηρίωση συνεργάστηκε ο Καθηγητής Παναγιώτης Νούτσος, ενώ προβλέπεται ή συμμετοχή και άλλων συναδέλφων και εξειδικευμένων ερευνητών.

Στην Ιστοσελίδα του (<http://www.kenef.phil.uoi.gr>) προβάλλονται 35.000 περίπου εργοβιογραφίες και βιβλιογραφικές εγγραφές, που συνοδεύονται από μία πυκνή δέσμη ιστορικοφιλοσοφικής – φιλολογικής και παλαιογραφικής τεκμηρίωσης, στοιχεία για 12.500 συγγραφείς και πάνω από 200.000 ψηφιοποιημένες σελίδες παλαιτύπων κειμένων και άρθρων (σε μορφή .pdf).

Το *Εργαστήριο Ερευνών Νεοελληνικής Φιλοσοφίας* υλοποίησε επίσης το Έργο «*Η Νεοελληνική Φιλοσοφία κατά τον 18^ο και 20^ο αιώνα* (Μέτρο 1.3. του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κοινωνία της Πληροφορίας»).

γ) Εργαστήριο Πλωτινικών Σπουδών

Διευθύντρια: Καθηγήτρια Γεωργία Αποστολοπούλου

Το **Εργαστήριο Πλωτινικών Ερευνών** ιδρύθηκε με το υπ' αριθμ. 107 Προεδρικό διάταγμα (ΦΕΚ 98/29.4.2003, τεύχος πρώτο) και εντάσσεται στον μεταπτυχιακό και μεταδιδακτορικό κύκλο έρευνας του Τομέα Φιλοσοφίας. Το Εργαστήριο ιδρύθηκε ύστερα από πρόταση της καθηγήτριας Γεωργίας Αποστολοπούλου και τις σχετικές αποφάσεις του Τομέα Φιλοσοφίας (συνεδρία 219/16-5-2000), του Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας (συνεδρία 219/21.6.2000) και της Συγκλήτου (συνεδρία 231/28.11.2001) του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Το Εργαστήριο αποτελεί εξέλιξη, συνεχίζει και διευρύνει τους στόχους του μεταπτυχιακού ερευνητικού προγράμματος “Νεοπλατωνική Μεταφυσική”, το οποίο είχε ιδρυθεί με απόφαση του Τομέα Φιλοσοφίας (συνεδρία 174/7.11.1995). Στο πλαίσιο αυτού του προγράμματος, του οποίου την εποπτεία έχει η καθηγήτρια Γεωργία Αποστολοπούλου, δημιουργήθηκε μεταπτυχιακή ομάδα έρευνας της φιλοσοφίας του Πλωτίνου και των επιδράσεών της και εκπονήθηκαν δύο μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες, μια διδακτορική διατριβή και μία μονογραφία, ενώ δύο ακόμη διδακτορικές διατριβές ευρίσκονται στο τελικό στάδιο έρευνας.

Το ερευνητικό πρόγραμμα “Νεοπλατωνική Μεταφυσική” επιχορηγήθηκε από το Ίδρυμα Παναγιώτη και Έφης Μιχελή για την αγορά βιβλίων και για τη χορήγηση μεταδιδακτορικής υποτροφίας. Τα βιβλία εντάσσονται πλέον στη βιβλιοθήκη του Εργαστηρίου Πλωτινικών Ερευνών.

Οι σκοποί του Εργαστηρίου Πλωτινικών Ερευνών είναι η κάλυψη διδακτικών και ερευνητικών αναγκών σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο σύμφωνα με το πρόγραμμα του Τομέα Φιλοσοφίας ή και άλλων Τομέων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και γενικά η προώθηση της έρευνας της φιλοσοφίας του Πλωτίνου και των επιδράσεών της. Γι' αυτό προβλέπονται η δημιουργία ειδικής βιβλιοθήκης, η καταγραφή της σχετικής ελληνικής και ξένης βιβλιο-

γραφίας, η συνεργασία με ομοειδή ερευνητικά κέντρα, η διοργάνωση ειδικών συνεδρίων και η έκδοση ειδικών δημοσιεύσεων.

Διευθύντρια του Εργαστηρίου Πλωτικών Ερευνών είναι η Καθηγήτρια Γεωργία Αποστολοπούλου σύμφωνα με απόφαση του Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας (συνεδρία 246/11.6.2003).

δ) Εργαστήριο Πλατωνικών και Αριστοτελικών Μελετών

Διευθυντής: Αναπληρωτής Καθηγητής Ιωάννης Πρελορέντζος

Κατόπιν προτάσεως (12-5-2000, και 15-6-2001) του Αναπλ. Καθηγητή κ. Χρίστου Τέζα, ο Τομέας Φιλοσοφίας (αριθ. συνεδρ. 219/16-5-2000) και εν συνεχεία το Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας (αριθ. συνεδρ. 219/21-6-2000, και 229/20-6-2001) του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων αποφάσισαν ομόφωνα να εισηγηθούν στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων την ίδρυση ***Εργαστηρίου*Πλατωνικών και Αριστοτελικών Μελετών***. Το Υπουργείο αποδέχτηκε τη σχετική πρόταση και με το εκδοθέν Π.Δ. υπ' αριθμ. 349/2002 ιδρύθηκε το προταθέν ***Εργαστήριο***. Κατά τη συνεδρία αριθ. 241/12-2-2003 του Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας ορίστηκε ως Διευθυντής του εν λόγω ***Εργαστηρίου*** ο Αναπλ. Καθηγητής κ. Χρίστος Α. Τέζας. Μετά τη συνταξιοδότηση του Καθηγητή κ. Χρίστου Α. Τέζα (Αύγουστος 2008) ορίστηκε Διευθυντής ο Αναπλ. Καθηγητής κ. Ιωάννης Πρελορέντζος.

Σκοπός του *Εργαστηρίου (Κέντρου)* είναι η υποβοήθηση του έργου του Τομέα Φιλοσοφίας σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο και – κατά το μέτρο των δυνατοτήτων του – η προώθηση της έρευνας γύρω από τους κορυφαίους φιλοσόφους της αρχαιότητας, τον Πλάτωνα και τον Αριστοτέλη. Προς επίτευξη του σκοπού αυτού θα επιδιωχθούν τα εξής:

* Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία αποκαλείται “Εργαστήριο”, συνήθως όμως “Κέντρο”.

1. Η δημιουργία στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων μιας βιβλιοθήκης ειδικής για τη μελέτη της φιλοσοφίας του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη. Η βιβλιοθήκη αυτή θα είναι οπωσδήποτε αυτοτελής και ανεξάρτητη αλλά και συμπληρωματική, όσον αφορά την πλατωνική και αριστοτελική βιβλιογραφία, των πλουσίων πράγματι βιβλιοθηκών που υπάρχουν στο Πανεπιστήμιο, ήτοι της Βιβλιοθήκης του Τομέα Φιλοσοφίας, μέρους της Ενιαίας Βιβλιοθήκης, καθώς επίσης και της Βιβλιοθήκης του Τομέα Κλασικής Φιλολογίας.
2. Η πρόκληση του ενδιαφέροντος των φοιτητών του Προπτυχιακού και Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών για τη σπουδή της φιλοσοφίας του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη. Προς τον σκοπό αυτό θα επιδιωχθεί η εξασφάλιση υποτροφιών από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς.
3. Η προσέλκυση στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων ερευνητών από άλλα μέρη της Ελλάδας ή του εξωτερικού για τη μελέτη της Αρχαίας Ελληνικής Φιλοσοφίας – αλλά και της Φιλοσοφίας γενικότερα – δεδομένου ότι στο Πανεπιστήμιό μας υπάρχουν ήδη ενημερωμένες βιβλιοθήκες και γνωστά ερευνητικά Κέντρα, καθώς επίσης και – σε ικανοποιητικό βαθμό – κατάλληλες συνθήκες προς το σκοπό αυτό.
4. Η έκδοση, σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, σχολιασμένων εκδόσεων έργων των δύο φιλοσόφων, και κυρίως έργων που δεν έχουν ιδιαίτερα προσεχθεί από Έλληνες ερευνητές.
5. Η έκδοση μελετών για τη σκέψη των δύο φιλοσόφων, σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή.
6. Η συνεργασία με άλλα Κέντρα Πλατωνικών και Αριστοτελικών Μελετών και κυρίως με Κέντρα χωρών που δεν είναι ως τώρα τόσο γνωστές για τη μελέτη της Αρχαίας Ελληνικής Φιλοσοφίας.
7. Η προώθηση με κάθε επιστημονικό μέσο (Ημερίδες, Συμπόσια, Συνέδρια, Συζητήσεις Στρογγυλής Τραπέζης κτλ.) των Πλατωνικών και Αριστοτελικών Μελετών.

Η επίτευξη των ανωτέρω στόχων θα καταστεί δύσκολη ή και παντελώς αδύνατη, αν δεν υπάρξει ανάλογη συνδρομή απ' όλους τους δυναμένους να βοηθήσουν με οποιονδήποτε τρόπο (ιδέες, προτάσεις, έντυπα ή οτιδήποτε άλλο μπορεί να συμβάλει στη συγκρότηση και εύρυθμη λειτουργία του ***Εργαστηρίου Πλατωνικών και Αριστοτελικών Μελετών***), πρώτον μεν από τις Πρυτανικές Αρχές του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων με τη διάθεση ανάλογου χώρου, ευρύτερου κατά πολύ από τον προσωρινώς διατεθέντα, με απόφαση του Τομέα Φιλοσοφίας, δεύτερον δε απ' όλους τους ασχολουμένους με την Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία και ιδιαίτερα με τη φιλοσοφία του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη, και, τέλος, απ' όλους τους εραστές της αρχαίας φιλοσοφίας, στην Ελλάδα και απανταχού της γης. Κάθε συνδρομή, οποθενδήποτε προερχομένη, θα καταγράφεται και δεόντως θ' αναφέρεται.

ε) Προτάσεις που εκκρεμούν

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ: ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ, ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥΠΟΛΗ
451 10 ΙΩΑΝΝΙΝΑ
ΤΗΛ.: 2651-0-95667, 95656, 95657
FAX: 2651-0-95801
E-mail: ddrosos@cc.uoi.gr
Αναπλ. καθηγητής Διονύσης Δρόσος

Ιωάννινα, 30.3.2009

Προς
τη Γενική Συνέλευση
του Τμήματος Φ.Π.Ψ.

Αξιότιμη κ. Πρόεδρε,

Σας υποβάλλω προς έγκριση αίτημα ίδρυσης Εργαστηρίου με την επωνυμία

**ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ.**

Υποβάλλω επίσης συνημμένως, έκθεση για τη σκοπιμότητα και τους
τομείς δραστηριοποίησης του Εργαστηρίου.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ - ΤΜΗΜΑ: Φ.Π.Ψ.
ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

Αρ. Πρωτ. 325
Ημερομηνία 30.3.2009

Με ιδιαίτερη τιμή

Αναπλ. Καθηγητής Διονύσης Γ. Δρόσος

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

για την ίδρυση Εργαστηρίου

με την επωνυμία

**ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ**

A. Αντικείμενο και σκοπός

Σκοπός του προτεινόμενου Εργαστηρίου είναι η έρευνα και μελέτη των όρων ανταπόκρισης της φιλοσοφίας στις προκλήσεις που θέτουν με καλπάζοντα ρυθμό οι νέες τεχνολογικές εφαρμογές των φυσικών επιστημών. Οι νέες τεχνολογίες, αξιοποιώντας τις κατακτήσεις της επιστήμης στους τομείς κυρίως της βιολογίας, της γενετικής, της νευροφυσιολογίας και της πληροφορικής, εκτείνονται σε ένα φάσμα, το οποίο δεν εξαιρεί κανένα τομέα της κοινωνικής, αλλά και της φυσικής ζωής. Οι σχέσεις ανθρώπου- φύσης, αλλά και ο ίδιος ο προσδιορισμός του 'φυσικού' σε σχέση με το 'τεχνητό', ακόμα και αυτή η υπόσταση του 'ανθρώπινου', αλλά και αυτής ταύτης της έννοιας της 'ζωής' και του 'ζώντος' τίθενται υπό ριζικό εναλλαπροσδιορισμό. Το κοσμοείδωλο το οποίο επιτρέπουν οι επιστήμες, βρίσκεται υπό διαμόρφωση και δεν γνωρίζει τη σταθερότητα, παλαιότερων κοσμοειδώλων, επί των οποίων παραδοσιακά θεμελιώθηκε η φιλοσοφική σκέψη. Η 'ηθική των νέων τεχνολογιών' [Hans Jonas] επαναφέρει επείγοντως την φιλοσοφική διερώτηση σε διάλογο με την επιστήμη και τις εφαρμογές της τουλάχιστον στην ιατρική, τις βιοτεχνολογίες, την πληροφορική, αλλά και την πολιτική οικονομία, υπό τους όρους της οποίας αυτές οι εφαρμογές 'επιλέγονται' και αξιοποιούνται.

Η άρθρωση φιλοσοφικού λόγου υπό τις συνθήκες του νέου επιστημο-τεχνικού συγκείμενου, προϋποθέτει τον έλεγχο και την ανανέωση των εργαλείων που προσιδιάζουν στη φιλοσοφία, το οποίο με τη σειρά του προαπαιτεί την εμπλοκή σε διάλογο με τις επιστήμες και τις τέχνες, όπως πάντα έκανε η φιλοσοφία. Σκοπός του Εργαστηρίου είναι να δημιουργήσει ένα *forum* ανταλλαγής γνώσεων, πληροφοριών και ιδεών μεταξύ επιστημόνων, ερευνητών και φιλοσόφων. Προς το σκοπό αυτό,

έργο του Εργαστηρίου είναι αφενός μεν η συγκέντρωση και κωδικοποίηση της σχετικής εργογραφίας, αφετέρου δε η ζωντανή επικοινωνία και ενεργός συμμετοχή στη διεθνή διεπιστημονική συζήτηση, τόσο μέσω του διαδικτύου ή της τηλεδιάσκεψης, όσο και μέσω της διοργάνωσης τακτικών εργαστηριακών συνενυρέσεων [workshops] μεταξύ των ενδιαφερομένων.

Το Εργαστήριο εντάσσεται στον ερευνητικό και μεταπτυχιακό κύκλο της Ηθικής Φιλοσοφίας, όπως τον καλλιεργεί ο Τομέας Φιλοσοφίας. Καθόσον μάλιστα έχει εξ ορισμού διεπιστημονικό χαρακτήρα, το Εργαστήριο στοχεύει να αναπτύξει επιμέρους τομείς έρευνας-συνεργασίας με άλλα τμήματα και σχολές που λειτουργούν στο Πανεπιστήμιό μας ή σε άλλα ΑΕΙ ήτοι Τμήματα Ιατρικής, Βιολογίας, Φυσικής, Οικονομικών Επιστημών και Πληροφορικής καθώς και Ιδρύματα, Εργαστήρια ή Ινστιτούτα, τα οποία έχουν ανάλογο αντικείμενο και στόχο.

Β. Σχέση με το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Το Εργαστήριο αποτελεί οργανικό πεδίο αναφοράς και εργασίας για όσους παρακολουθούν το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα του Τομέα, το οποίο κατά το ένα του σκέλος έχει ρητή αναφορά στις Επιστήμες [‘Ελληνική Φιλοσοφία-Φιλοσοφία των Επιστημών’]. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές και υποψήφιοι διδάκτορες με θέματα Φιλοσοφικής Ανθρωπολογίας, Φιλοσοφίας της Φύσης, Εφαρμοσμένης Πρακτικής Φιλοσοφίας, Φιλοσοφίας των Κοινωνικών Επιστημών, αποτελούν εξ ορισμού συνεργάτες και ‘χρήστες’ των υποδομών του Εργαστηρίου. Τα δε μέλη ΔΕΠ τα οποία διδάσκουν τα αντίστοιχα αντικείμενα αποτελούν κύριους ερευνητές του Εργαστηρίου. Το Εργαστήριο είναι ανοικτό σε συνεργασίες που αφορούν σε ερευνητικές δραστηριότητες και διδακτορικές διατριβές, οι οποίες εκπονούνται σε άλλα Τμήματα ή και Ιδρύματα [βλ. ανωτέρω § Α].

Γ. Τομείς ανάπτυξης Ερευνητικών Προγραμμάτων

Τα ερευνητικά προγράμματα του Εργαστηρίου θα αφορούν:

- α) στη συγκέντρωση και κωδικοποίηση πληροφοριακών ενοτήτων (βιβλιογραφίες, ευρετήρια κτλ)

- β) στη συγκρότηση ειδικευμένης βιβλιοθήκης
- γ) στην έρευνα και εκπόνηση ειδικών μονογραφιών
- δ) στη διοργάνωση διεπιστημονικών workshops.

Δ. Φορείς

Το Εργαστήριο θα στελεχωθεί από μέλη ΔΕΠ του Τομέα Φιλοσοφίας και για την προώθηση του ερευνητικού έργου θα συνεργαστούν μέλη ΔΕΠ άλλων Τομέων του Τμήματος ΦΠΨ καθώς άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και ερευνητές ομόλογων Τομέων, Εργαστηρίων και Ινστιτούτων της χώρας και της αλλοδαπής. Ήδη 15 επίλεκτα μέλη ΔΕΠ τμημάτων φυσικών και κοινωνικών επιστημών του Πανεπιστημίου μας έχουν εκδηλώσει έντονο ενδιαφέρον για τακτική συνεργασία. Η διεπιστημονική στελέχωση του Εργαστηρίου αυξάνει την ευελιξία του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών [βλ. Β.], το οποίο θα είναι σε θέση πλέον να δέχεται και να υποστηρίζει διδακτορικές διατριβές από υποψηφίους πτυχιούχους θετικών επιστημών. Υπενθυμίζω ότι συχνά το Πρόγραμμα γίνεται αποδέκτης σοβαρών προτάσεων για εκπόνηση διατριβών, τις οποίες μέχρι σήμερα δεν αποδέχεται καθόσον αδυνατεί να υποστηρίξει.

Ε. Υποδομή

- α) Ο χώρος στέγασης του Εργαστηρίου θα μπορούσε να αναζητηθεί στην αξιοποίηση χώρων που ήδη διαθέτει το Τμήμα.
- β) Υπό τον όρο του (α), η δαπάνη για τη λειτουργία του εργαστηρίου θα περιοριστεί στην προμήθεια του αναγκαίου εξοπλισμού, τα λειτουργικά έξοδα και τις αμοιβές του προσωπικού.

Τόσο ως προς το (α) όσο και ως προς το (β) θα μπορούσε να αναζητηθεί η συνεργασία με άλλα ενδιαφερόμενα Τμήματα.

Σε ό,τι αφορά την υποδομή του Εργαστηρίου, πέραν των στοιχειωδών (γραφεία, καθίσματα, ράφια, υλικά γραφείου και αρχειοθέτησης), θα χρειαστούν τουλάχιστον:

- α) Δύο (2) ηλεκτρονικοί υπολογιστές γραφείου
- β) Ένας (1) ηλεκτρονικός υπολογιστής φορητός
- γ) Ένας (1) εκτυπωτής laser
- δ) Ένας (1) φορητός video-projector με οθόνη προβολής
- ε) Ένα (1) έγχρωμο φωτοτυπικό μηχάνημα
- στ) Ένα (1) fax
- ζ) Ένα (1) scanner
- η) Εγκατάσταση τηλεδιάσκεψης

Εφόσον δοθεί η συγκατάθεση του Τμήματος, η λεπτομερής έκθεση για τις τεχνικές προδιαγραφές του εξοπλισμού και το αντίστοιχο κόστος, θα κατατεθεί στην Οικονομική Υπηρεσία του Πανεπιστημίου, σύμφωνα με το αρθ.1 §2 του Ν. 2469/1997, όπου θα πρέπει να επιμεριστούν οι εν λόγω δαπάνες μεταξύ κρατικού προϋπολογισμού και προϋπολογισμού του Ιδρύματος.

Λόγω του διεπιστημονικού χαρακτήρα του Εργαστηρίου και της επικαιρότητας του αντικειμένου του, αλλά και της ρητής πρόθεσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης να στηρίζει διεπιστημονικά προγράμματα, υπάρχουν βάσιμες προσδοκίες βιωσιμότητας με πόρους πέραν των πιστώσεων του Τμήματος, μέσω διεκδίκησης χορηγιών, αλλά και μέσω της ανάληψης ερευνητικών προγραμμάτων απ' ευθείας ή σε συνεργασία με συναφή ερευνητικά ιδρύματα.

Z. Προσωπικό

Η στελέχωση του Εργαστηρίου θα γίνει σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από το Νόμο.

στ) Βιβλιοθήκη και Μουσείο Μαρίας και Σπύρου Μαλαφούρη (Ερνάνη)

Η Βιβλιοθήκη και το Μουσείο Μαρίας και Σπύρου Μαλαφούρη (Ερνάνη) εγκαινιάστηκε στις 30-1-1998. Ο Σπύρος Δ. Μαλαφούρης (Ερνάνης), Γ. Επιθεωρητής Μέσης Εκπαίδευσης, φιλόλογος, ιστορικός, λογοτέχνης, τον Μάιο του 1996 δώρισε ό,τι συγκροτεί τη βιβλιοθήκη και το μουσείο που φέρει το όνομα του ζεύγους Μαλαφούρη. Η βιβλιοθήκη περιέχει περίπου 6.000 τόμους, από τους οποίους οι 2.300 έχουν δημοσιευθεί από το 1610 ως το 1900, και 900 περίπου χειρόγραφα (στα οποία ανήκουν ο *Θούριος* του Ρήγα και *Τραγωδίες* του Foscolo). Το μουσείο περιλαμβάνει τριάντα δύο πίνακες ζωγραφικής (οι περισσότεροι είναι του 19ου αιώνα) και εκατοντάδες χαρακτηριστικών (με σπάνιους χάρτες του 18ου αιώνα) και άλλων εκθεμάτων (στα οποία περιλαμβάνονται "ιδιοτροπίες της φύσης" και προσωπικά αντικείμενα του Θ. Κολοκοτρώνη, του Ugo Foscolo και του Ελ. Βενιζέλου). Η Βιβλιοθήκη και το Μουσείο Μαρίας και Σπύρου Μαλαφούρη (Ερνάνη), που διαθέτει κανονισμό λειτουργίας και σύγχρονο σύστημα πολλαπλής ηλεκτρονικής φύλαξης, είναι επισκέψιμο κατά τις εργάσιμες ημέρες, όλα τα πρωϊνά της εβδομάδας.

ζ) Δωρεές

ι) Σπύρου και Μαρίας Μαλαφούρη (Ερνάνη)

ΔΩΡΗΤΗΡΙΟ

Ο κ. Σπύρος Διονυσίου Μαλαφούρης (Ερνάνης), συγγραφέας-λογοτέχνης, εκ Ζακύνθου, δωρίζει στον Τομέα Φιλοσοφίας του Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων τη Βιβλιοθήκη, το Μουσείο, το Αρχείο (χειρόγραφα κ.λ.π.) και την Πινακοθήκη του, με την επωνυμία: δωρεά "Σπύρου και Μαρίας Μαλαφούρη: Βιβλιοθήκη, Αρχείο (χειρόγραφα κ.λ.π.), Μουσείο, Πινακοθήκη", σύμφωνα με τους εξής όρους:

1. α. Τα βιβλία της Βιβλιοθήκης περιέχονται στον τόμο υπ' αριθμόν [48], σχήματος [25x32] περιέχον αριθμημένες σελίδες [600], εξ ων λευκές σελίδες [273], χειρόγραφες σελίδες [327] φέρουσες αύξοντα αριθμό των δωρουμένων βιβλίων από [10.001] έως [15.823].
β. Τα μουσειακά αντικείμενα (ενθυμήματα, λιθογραφίες, χαλκογραφίες, χάρτες και άλλα) περιέχονται στο βιβλίο υπ' αριθμόν [49] σχήματος [19x27], έχον αριθμημένες σελίδες [200], λευκές [155], χειρόγραφες σελίδες [45] καταγράφουσες τα αντικείμενα με αύξοντα αριθμό [1] έως [1211].
γ. Οι πίνακες είναι [] και περιγράφονται σε ιδιαίτερη σελίδα με αύξοντα αριθμό πινάκων [1] έως [] καταγεγραμμένων τίτλων των πινάκων.
δ. Το Αρχείο (χειρόγραφα κ.λ.π.) περιέχεται στον τόμο υπ' αριθμόν [] σχήματος [] περιέχον αριθμημένες σελίδες [], εξ ων λευκές σελίδες [] χειρόγραφες σελίδες [] φέρουσες αύξοντα αριθμό χειρογράφων κ.λ.π. από [] έως [].
2. Εν περιπτώσει καθ' ην ο δωρητής ή άλλος τις ήθελε εμπλουτίσει δια βιβλίων ή αντικειμένων την ως άνω Δωρεά, τότε το νεοεισερχόμενο βιβλίο ή αντικείμενο καταγράφεται εις τα οικεία βιβλία σε συνέχεια της αρίθμησης τους, σφραγιζομένων των βιβλίων και των αντικειμένων δια των σφραγίδων του δωρητού που βρίσκονται εις χείρας του επόπτου του Τομέα Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.
3. Τα πρωτότυπα ως άνω Βιβλία Εισαγωγής των εντύπων και των αντικειμένων κρατά και φυλάσσει ο επόπτης του Τομέα Φιλοσοφίας, ο δε δωρητής και οι εκτελεστές της Δωρεάς κρατούν ακριβή αντίγραφα των ως άνω βιβλίων.

4. Η Βιβλιοθήκη, το Αρχείο (χειρόγραφα κλπ.), το Μουσείο και η Πινακοθήκη διατηρούν τη φυσιογνωμία και την ακεραιότητά τους σε κατάλληλα διαμορφωμένες αίθουσες του Πανεπιστημίου υπό την εποπτεία του Καθηγητή κ. Παναγιώτη Νούτσου ή, όταν αυτός απουσιάζει, του εκάστοτε Διευθυντή του Τομέα Φιλοσοφίας.
5. Ο Καθηγητής κ. Παναγιώτης Νούτσος και οι κ.κ. Ανδρέας Θεοδωρίδης του Θωμά, Πολιτολόγος και Νικόλαος Ναγόπουλος του Ιωάννη, Κοινωνιολόγος, ορίζονται από τον δωρητή ως ισόβιοι άμισθοι εκτελεστές και επόπτες της δωρεάς.
6. Εν περιπτώσει αποχωρήσεως, παραιτήσεως ή κωλύματος του Καθηγητή κ. Παναγιώτη Νούτσου προτείνονται υπό του ιδίου περισσότεροι του ενός Καθηγητών του Τομέα Φιλοσοφίας στην Πρυτανεία και η τελευταία ορίζει το νέο επόπτη εντός 10 ημερών συμφωνούντος του δωρητού και των εκτελεστών της δωρεάς.
7. Εν περιπτώσει αποχωρήσεως, παραιτήσεως ή, ο μη γένοιτο, θανάτου ενός εκ των εποπτών και εκτελεστών της Δωρεάς, οι άλλοι δύο προτείνουν τον αντικαταστάτη του, ο οποίος ουδεμία συγγενική σχέση εξ αίματος ή εκ πλάγιου θα πρέπει να έχει με τον δωρητή.
8. Εκτελεστές της Δωρεάς ορίζονται από τον δωρητή οι ανωτέρω αναγραφόμενοι επόπτες, που θα έχουν αντίστοιχα δικαιώματα και υποχρεώσεις, όπως στην περίπτωση εκτελεστού διαθήκης.
9. Ο χώρος που θα δοθεί σε χρήση μετά την καταλογογράφηση από τον Τομέα Φιλοσοφίας του υλικού είναι για μεν τη Βιβλιοθήκη και το Αρχείο (χειρόγραφα κ.λ.π.) επισκέψιμος μόνο σε ειδικούς ερευνητές και στους προσκεκλημένους του Ιδρύματος, ενώ το Μουσείο και οι Πίνακες είναι επισκέψιμοι από το κοινό δωρεάν κατά τις ώρες λειτουργίας της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.
10. Στην είσοδο της αίθουσας αναρτάται μεταλλική επιγραφή επί της οποίας, παρακλήσει του δωρητού να αναγράφεται και το όνομα της συζύγου αυτού Μαρίας, τουτέστιν: Δωρεά "Σπύρου Διονυσίου Μαλαφούρη (Ερνάνη) και Μαρίας Μαλαφούρη: Βιβλιοθήκη, Αρχείο (χειρόγραφα κ.λ.π.), Μουσείο και Πινακοθήκη" καθώς επίσης και οι φωτογραφίες του δωρητού και της συζύγου αυτού Μαρίας εντός της αιθούσης.

11. Ο δωρητής αυτονόητα επισκέπτεται μετά της συζύγου του, μετά από σχετική συνεννόηση, τη ως άνω Δωρεά ως φιλοξενούμενοι του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και ταχύτατα του αποστέλλονται φωτοαντίγραφα των κειμένων που θα ζητήσει.
12. Η Δωρεά κατ' ουδένα τρόπο, εν όλω ή εν μέρει, δεν θα περιέλθουν στο γενέθλιο νησί του δωρητού (Ζάκυνθος), ακόμα και εαν εκεί ιδρυθεί οποιοδήποτε πανεπιστημιακό ίδρυμα. Άλλως αναντιλέκτως και αυτοδικαίως η Δωρεά ανακαλείται και περιέρχεται στη Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων.
13. Εν περιπτώσει που το Πανεπιστήμιο εκδώσει οποιοδήποτε υλικό (βιβλία, χειρόγραφα, λιθογραφίες, χαλκογραφίες, χάρτες, πίνακες κ.λ.π.) ή εκθέσει οποιοδήποτε αντικείμενο, μετά συμφώνου γνώμης (και στις δύο περιπτώσεις) των ως άνω εποπτών και εκτελεστών της Δωρεάς, οφείλει να μνημονεύσει τον δωρητή, τα δε πιθανά έσοδα να διατίθενται για τη συντήρηση της Δωρεάς.
14. Απαγορεύεται αυστηρώς ο δανεισμός οποιουδήποτε αντικειμένου.
15. Εν περιπτώσει θανάτου του δωρητού η Μαρία, σύζυγος Σπύρου Διονυσίου Μαλαφούρη (Ερνάνη), να απολαμβάνει της προσήκουσής τιμής του Ιδρύματος.
16. Εντός πενταμήνου θα εκδοθεί κανονισμός λειτουργίας της "Δωρεάς Σπύρου Διονυσίου Μαλαφούρη (Ερνάνη) και Μαρίας Μαλαφούρη: Βιβλιοθήκη, Αρχείο (χειρόγραφα κ.λ.π.), Μουσείο και Πινακοθήκη" σύμφωνα με τις υποδείξεις του Δωρητού που θα απολαμβάνει της προσήκουσής τιμής του Ιδρύματος.

Αθήνα, 1-6-1996

Ο δωρητής

Σπύρος Διονυσίου Μαλαφούρης

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΠΡΥΤΑΝΕΙΑ

Ιωάννινα, 15.5.1996

ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟ ΔΩΡΕΑΣ

Ο κ. Σπύρος Δ. Μαλαφούρης, καθηγητής, και η σύζυγός του κ. Μαρία Μαλαφούρη, αμφότεροι εκ Ζακύνθου, δωρίζουν στον Τομέα Φιλοσοφίας του Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων τη *"Βιβλιοθήκη και το Μουσείο Σπύρου και Μαρίας Μαλαφούρη"* με τους εξής όρους:

1. Η Βιβλιοθήκη και το Μουσείο διατηρούν τη φυσιογνωμία και την ακεραιότητά τους σε κατάλληλα διαμορφωμένη αίθουσα του Πανεπιστημίου υπό την εποπτεία του καθηγητή κ. Παναγιώτη Νούτσου ή, όταν αυτός απουσιάζει, του εκάστοτε Διευθυντή του Τομέα Φιλοσοφίας.

2. Η αίθουσα αυτή, που θα δοθεί σε χρήση μετά την καταλογογράφηση του υλικού, είναι επισκέψιμη μόνον σε ειδικούς ερευνητές και στους καλεσμένους του Ιδρύματος.

3. Στην είσοδο της αίθουσας αναρτάται η μεταλλική επιγραφή: *"Βιβλιοθήκη και Μουσείο Σπύρου και Μαρίας Μαλαφούρη"* καθώς επίσης οι φωτογραφίες των δωρητών εντός της αιθούσης.

4. Οι δωρητές αυτονόητα επισκέπτονται, μετά από σχετική συνεννόηση, τη *"Βιβλιοθήκη και το Μουσείο"* ως φιλοξενούμενοι του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και ταχύτατα τους αποστέλλονται φωτοαντίγραφα των κειμένων που θα ζητήσουν.

5. Η *"Βιβλιοθήκη και το Μουσείο Σπύρου και Μαρίας Μαλαφούρη"* δεν πρέπει ποτέ να περιέλθουν στο γενέθλιο νησί τους, ακόμη κι αν ιδρυθεί εκεί Πανεπιστημιακό Τμήμα.

6. Σύντομα θα εκδοθεί ο Κανονισμός λειτουργίας, σύμφωνα με τις υποδείξεις των δωρητών του που θα απολαμβάνουν της προσήκουσας τιμής του Ιδρύματος.

Οι δωρητές

Ο Πρύτανης

καθηγητής Σπύρος Μαλαφούρης

του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

καθηγητής Δημήτριος Γλάρος

Μαρία Μαλαφούρη

ΑΠΟΔΟΧΗ ΔΩΡΕΑΣ

Ο κ. Σπύρος Δ. Μαλαφούρης, καθηγητής, εκ Ζακύνθου, δωρίζει στο Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων τη "Βιβλιοθήκη και το Μουσείο Σπύρου και Μαρίας Μαλαφούρη" με τους εξής όρους:

1. Η Βιβλιοθήκη και το Μουσείο (περίπου 6.000 τόμοι, χειρόγραφα, σπάνια εκθέματα, γκραβούρες, πίνακες κλπ.) θα φυλάσσεται σε κατάλληλα διαμορφωμένη αίθουσα του ανωτέρω Τμήματος υπό την εποπτεία του καθηγητή κ. Παναγιώτη Νούτσου ή του εκάστοτε Διευθυντή του Τομέα Φιλοσοφίας.

2. Η αίθουσα αυτή είναι επισκέψιμη σε ειδικούς ερευνητές και στους καλεσμένους του Ιδρύματος.

3. Στην είσοδο της αίθουσας αναρτάται η μεταλλική επιγραφή: "Βιβλιοθήκη και Μουσείο Σπύρου και Μαρίας Μαλαφούρη" καθώς οι φωτογραφίες των δωρητών εντός της αιθούσης.

4. Ο καθηγητής κ. Σπύρος Δ. Μαλαφούρης αυτονόητα επισκέπτεται τη "Βιβλιοθήκη και το Μουσείο" ως φιλοξενούμενος του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

5. Η "Βιβλιοθήκη και το Μουσείο Σπύρου και Μαρίας Μαλαφούρη" δεν πρέπει ποτέ να περιέλθει στο γενέθλιο νησί τους, ακόμη κι αν ιδρυθεί εκεί Πανεπιστημιακό Τμήμα.

6. Σύντομα να εκδοθεί ο Κανονισμός της "Βιβλιοθήκης", σύμφωνα με τις υποδείξεις του δωρητή.

Ο δωρητής

καθηγητής Σπύρος Δ. Μαλαφούρης

Ο Πρύτανης

του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
καθηγητής Δημήτριος Γλάρος

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ: ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ -
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ - ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΟΜΕΑΣ: ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΟΜΗΤΙΟΔΗ 30 (Τ.Θ. 1186)
451 10 ΙΩΑΝΝΙΝΑ
ΤΗΛ. 0651 - 42916 - FAX: 0651 - 42918

Ιωάννινα, 16.5.1996

Προς τους κ.κ.
Ανδρέα Θεοδωρίδη,
πολιτειολόγο, και
Νίκο Ναγόπουλο,
κοινωνιολόγο,
Αθήνα.

Αξιότιμοι Κύριοι,

μετά την αποδοχή της δωρεάς, από τα αρμόδια όργανα του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, του ζεύγους Μαλαφούρη, που φέρει τον τίτλο: *"Βιβλιοθήκη και Μουσείο Σπύρου και Μαρίας Μαλαφούρη"*, ο Τομέας Φιλοσοφίας που είναι ο αποδέκτης της δωρεάς και ο υπεύθυνος για τη φυσιογνωμία και την ακεραιότητα της Βιβλιοθήκης και του Μουσείου σύντομα θα συντάξει τον οικείο Κανονισμό, σύμφωνα με τις υποδείξεις των δωρητών.

Ήδη σας ανακοινώνουμε την ισόβια εθελοντική συμμετοχή σας, ως *ισοβίων αμίσθων εφόρων*, στην Εφορεία της "Βιβλιοθήκης και του Μουσείου Σπύρου και Μαρίας Μαλαφούρη" και για μία ακόμη φορά σας ευχαριστούμε θερμά για την αξιομίμητη συνεισφορά σας στη σύλληψη και τη διεκπεραίωση της ανωτέρω δωρεάς.

Με εξαιρετική τιμή

καθηγητής Παναγιώτης Νούτσος
Διευθυντής
του Τομέα Φιλοσοφίας

ii) Καρράς

iii) Γεωργιάδη-Κατσουλάκη

η) Από την οικεία αλληλογραφία